

TOLVAJ — ELÉBE! (Lásd a 116. lapon.)

XXV. kötet, 8. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1883 augusztus 26-án.

AZ IGAZI HŐS.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

BEKAPTÁK a kalapomat és messzire dobták. Nagy dühvel utána akartam iramodni, de egy izmos fickó átölelt és oly szorosán tartott, hogy nem is mozdulhattam, tehetetlenül kapálózva kellett nézmem, mint lapdázna az én szerencsétlen kalapommal, mint hempergetik a porban, mialatt egy párszor rá is tapostak; végre pedig, mikor már jóformán rá sem lehetett ismerni, feldobták egy fára.

— Ohó, mi történik itt? kiáltá egyszerre valaki s nagy örömmel ismertem rá Árpád hangjára.

— Árpád, kedves Árpádom, segíts! kiáltám majdnem sirva. Elvették a kalapomat és nem eresztenek szabadon.

— Rögtön ereszszétek el, különben velem gyül meg a bajotok! rivalt rájok Árpád.

De ezuttal olyanokra akadt, kik nem ijedtek meg tőle.

— Állj ki no, megbirkózunk mi veled! kiáltott az egyik.

— Jól van, hát birkózunk.

Az én kalapom és minden bajom rögtön feledve volt, mindenkit csak a birkózás érdekelt s magam sem gondoltam többé a kalapra. Árpád sorra megbirkózott a négy legerősebb fiúval és mind a négyett földhöz teremtette; nagy ujjongás, tapsolás lett s magam is szinte büszke voltam védőmre. Ki tudja, meddig maradtunk volna ott, ha egyszerre csak nagy eső nem szakad nyakunkba. Szétfújottunk s én meg Árpád egy közeli ház

kapuja alá menekültünk. Épen a mint oda értünk, jött szaladva Jani is, ki eddig nem volt velünk. Persze elpanaszoltam neki szomorú sorsomat s mutattam boldogtalan kalapomat, mely ott ázott a fa tetején, a hol egy könnyen hozzá sem lehetett férni. Árpád pedig önérzetesen mondá:

— De megvédelmeztelek és boszút álltam értted, ugy-e? Remélem, hálás vagy érte?

Persze azt feleltem, hogy igen, de ez a kérdés kissé gyöngédtelennek látszott. Most azonban ezen nem igen törhettem a fejemet, mert Jani így szólt:

— Az eső nem akar megszűnni, itt örökké nem állhatunk. Szaladjunk haza.

— Igen, de hogy menjek én esőben kalap nélkül? kérdém kétségbeesve.

Árpád nagyot nevetett.

— Ne gondolj vele, majd jobban nő a hajad, ha megázik.

— Nem, Pali nincs annyira megédzve, mint mi, szólt Jani. Inkább mehetünk mi kalap nélkül. A tied épen illik a fejére.

— Mit? Hogy én induljak neki kalap nélkül az esőnek? szólt Árpád. De már azt nem teszem, nem nevettem ki magamat az utca-gyerkőcökkel.

— Akkor hát fogd az én kalapomat, Pali. Kissé nagy lesz, de mégis jó.

Ezzel Jani a fejembe nyomta a saját kalapját, ő maga pedig gyorsan megindult az esőben.

— Ne higgy neki, mindjárt visszatér és visszaveszi, szólt Árpád.

De Jani nem tért vissza, hanem sietve ment a szakadó esőben, mi pedig utána. Az eső végigcsurgott Janinak a

haján, arcán, lefolyt hátul a nyakába s mindenki csodálkozva, nevetve nézte, mi jutott eszébe ennek a fiúnak, hogy ilyen időben kalap nélkül sétál. Egy sereg durva utca-gyerkőcz röhhögve, csufolódva követte s én tudva, milyen érzékeny Jani, elképzeltem, mily kellemetlen neki ez a csufolódás. Szaladva mentünk utána, én, hogy visszaadjam neki kalapját, Árpád pedig, hogy a vásott gyerkőczöket elverje. De már csak épen házunk kapujában értük utól, még pedig abban a pillanatban, mikor a másik oldalról a bácsi is épen hazaérkezett valahonnan. A mint Janit megpillantotta, szigoru hangon kérdé:

— Mit jelentsen ez? Hát az én fiam utca-gyerkőczök csufja lett? Mi történt? Tudni akarom.

— Oh, kedves apa, nem tett Jani rosszat, sőt talán még jót cselekedett Pali-val, szólt Árpád.

Aztán röviden elmondta az egész történetet. Mikor ennek vége lett, a bácsi megfogta Jani kezét és gyöngéd szeretettel mondá:

— Ez már egészen más. Feláldoztad magad Paliért, a ki bizonyosan nem tudta volna elviselni, hogy utcahosszat végigcsufolják. Jól tetted édes fiam s nekem örömet szerezteél, mert látom, hogy meg van az igazi bátorságod: a lelki bátorság.

Jani elpirult, mint valami szégyenlős leányka, de azért látszott, hogy meg van elégedve és büszke az atyja szavaira.

— Itt Pali bácsi újra félbeszakítá elbeszélését s mi, a kik hallgattuk, most már komolyabban kezdtük találgatni a hőst.

— Oh, hiszen nem is lehet kétséges, szólt Gyuri. Azt bizony nem tenné meg

akárki, a mit Árpád megtett, mikor egész csapat fiut szétvert, pedig először még hozzá a Berczi kedvéért, a kit nem is szeretett. Én bizony szeretném, ha olyan erős Vitéz volnék.

Erzsike a fejét rázta, Pali bácsi pedig így szólt:

— Azt hiszem, kedves fiaim, legjobb lesz, ha még nem ítéltek. Majd ha végig elmondtam az egész történetet, akkor talán biztosan kitaláljátok. De mára már elég volt. Majd holnap folytatjuk.

Másnap este a bácsi így folytatta elbeszélését:

— Nagybátyám házában nagyon pontosan ki volt szabva mindennek az ideje. Tanulásra, pihenésre, játékra, fölkelésre ki volt szabva az idő és nemcsak nagybátyám, hanem a néni is szigoruan ügyelt, hogy megtartsuk; mi pedig tud ván hogy semmikép nem kerülhetjük el, beletörődtünk a rendbe. Nekem, kit otthon jó anyácskám kissé elkényeztetett, eleinte keservesen esett ez a szigoru, rendes élet, de lassanként megszoktam, sőt meg is szerettem, mert kezdtem tapasztalni, hogy így nagyon szépen haladok leczkéimmel, dolgozataimmal soha sem késem el, akárhányszor dicséretet is kaptam az iskolában. Ezt persze mindig siettem megirni jó anyámnak, ki aztán leveleiben szintén megdicsért s nem titkolta örömét. Erre büszke voltam és még inkább iparkodtam.

Berczi, a ki tanuló társunk volt, szintén nagyon iparkodott. Mivel nem egy osztályba járt velem, játékainkban pedig soha sem vett részt, én tulajdonképen igen ritkán találkoztam vele; de Jani, kivel egy osztályban voltak, sokszor beszélt róla.

Jani folyvást jó barátságban volt vele, sőt egészen megnyerte a zárkozott, gyanakodó fiu bizalmát is.

— Ha megbukom a vizsgálaton, akkor végem van örökre, mondta egyszer Berezi Janinak. Elvesztem az ösztöndíjat, mehetek favágónak.

— Jani biztatta, hogy ne féljen annyira, de egyuttal szerette volna arról is meggyőzni, hogy ha valaki egyik vagy másik célját el nem éri, azért még nem kell kétségbe esni.

— Már tanultál annyit eddig is, hogy olyan mesterség után nézhetnél, melyet csak képzetesebb emberek üzhetnek. Lehet ám boldogulni minden téren, csak iparkodni kell. De hát neked nem is kell effélére gondolnod, bizonyosan jól kiállod a vizsgálatot.

(Folytatása következik.)

TOLVAJ — ELÉBE!

(Képpel a ezimlapou.)

TOLVAJ — élébe! Holla — hó!

Ez lázadás, ribillió.

*Bundás kutyánk lám, aljas jellem,
Felkéle a tulajdon ellen.*

*Eddig jámbor volt és szerény,
Tudta, mi a »tied s enyém,«
Gonosz szellem szállt most le rája —
S oda Ilonka özsonnája.*

*S az ben' a legkeserveőbb,
Hogy hízelgett e csalfa eb
Ilonkának, — ez hitt neki —
S a zsákmányt így rabolta ki.*

*Bizony ki így tesz, tolvaj az —
Fucs a kenyér, a jó vajas,
S bár Bundást semmivé teszik,
Már abból ember nem eszik.*

LAJHÁR-VADÁSZAT.

(Képpel a 17. lapou.)

NEM IGEN régen beszéltem nektek egyetmást a lajháról, Dél-Amerika e sajátos állatáról. Hirből még azok is ismerik, a kik soha sem látták, mert a lajhár a lustaság példaképe. Nagyon jámbor, ártatlan állat, mert bár igen erős izmai, veszedelmes karmai vannak, mozdulataiban olyan lassu és nehézkes, hogy épenséggel nem válhatik veszedelmessé senkire nézve. Tulajdonképen nem is mozdul, amíg csak okvetetlenül nem kénytelen vele. Ha valamely fára fölmászott, ott marad, a míg csak levelet talál rajta. Lassan, alig-alig mozogva kapaszkodik egyik ágról a másikra, a hol zöld levelet érhet; onnan aztán nem mozdul, míg elésege egészen el nem fogyott.

Ha ellenség közeledik, nem menekül, hanem oda lapul a fához és várja, mi fog vele történni. Így természetesen könnyű lelőni, de épen mert könnyű, hát a vadászok inkább ugy szeretik elfogni, mint a benszültött indiánok ősi időktől fogva szokták.

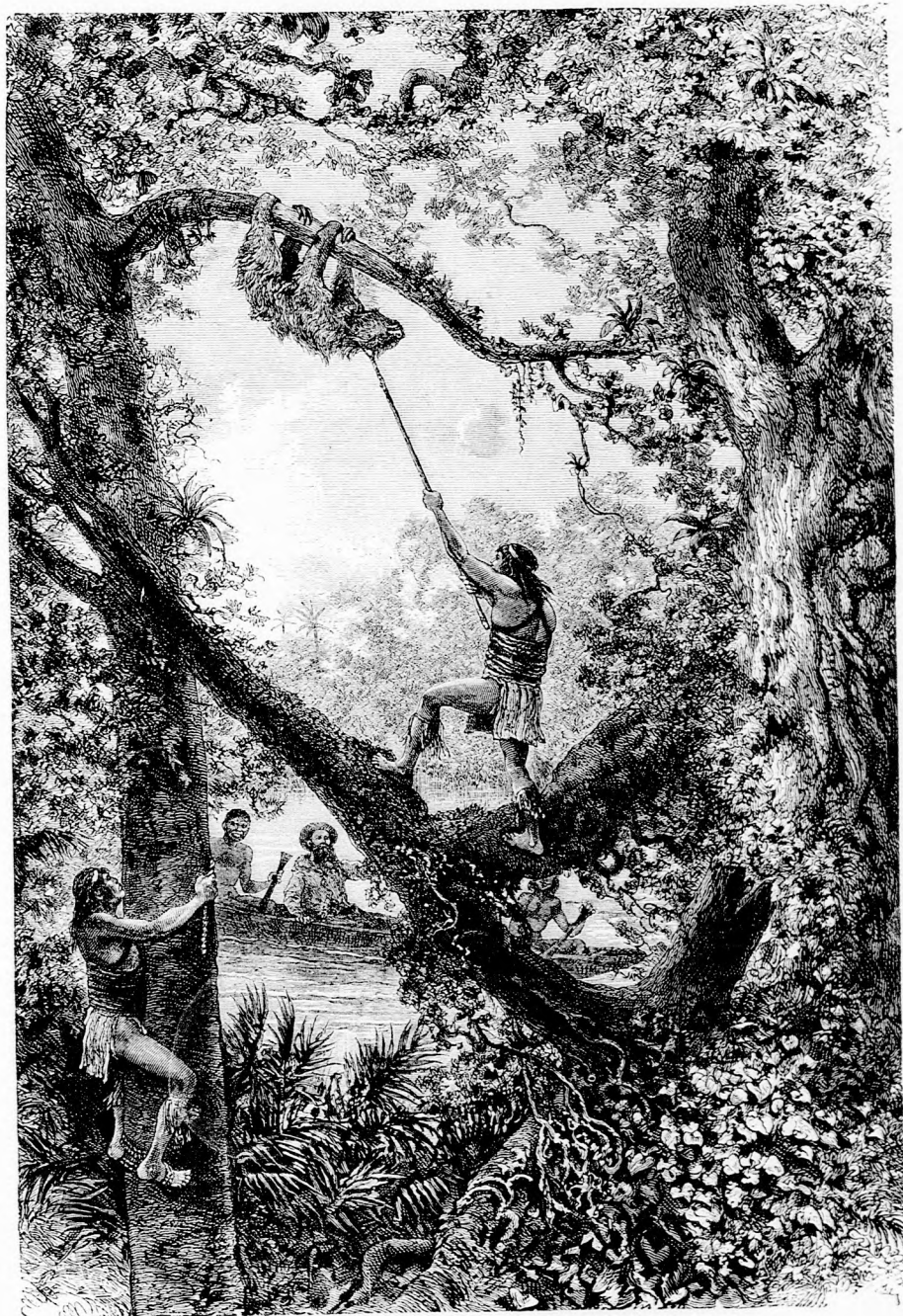
Az indiánus, ha lajhárt fedezett föl, mindössze egy kötelet visz magával és fölmászik a fára, a lajhár közelébe. A lajhár, ha próbálna is menekülni, oly lassan mozdul, hogy mire egy-kettőt lépett, már nyakán van a kötélhurok s az indiánus huzza lefelé. De ez mégsem egészen könnyen megy. A lajhár belekapaszkodik mind a négy lábával a fába és hatalmas körmei-nél fogva ugy oda csimpaszkodik, mintha vas kampók tartanák. A vadász azonban csak huzza folyton egész erejéből a kötelet, mely a lajhár nyakára szorul és a lajhárt végre megfojtja. Ekkor aztán a karmok is engednek és az állat leesik a földre.

Néha a lajhár nem ful meg végkép, hanem leesése után életre ébred, elevenen fogják el. De használni nem lehet semmire, azért hát mégis csak megölik. Az indiánusok meg is eszik a húsát.

ktek
rika
ok is
rt a
ám-
erős
noz-
ogy
essé
noz-
nyte-
, ott
ajta.
odik
velet
ele-

ekül,
i fog
ü le-
szok
ben-
kták.
e föl,
s föl-
jhár,
moz-
nya-
muzzá
nyen
ind a
rmei-
intha
onban
stelet,
jhárt
ok is

gkép.
venen
amire,
india-

LÁJHÁR-VADÁSZAT. (Lásd a 116 lapon.)

IRIGY PETI.

— Beszélyke, képpel. —

— Hová mégy, Juliska?

— Hát a keresztanyámhoz
... hiszen vasárnap van.

— Igaz a! Persze, neked jó dolgod van vasárnap.

Körülbelül tizenkét éves fiu volt az, ki így szólt vagy egy évvel fiatalabb hugához. Lustálkodva, unatkozó, boszankodó arccsal állt a szegényes házikó kapufélfájánál a kis leány egy pillanatra megállt mellette. Juliska csinos ünneplő ruhába volt öltözve, melyen szinte csodálkozni lehetett, mert a fiu meg ugyancsak szegényesen volt öltözve és maga a házikó is, melynek kapujában állottak, olyan ütött-kopott volt, hogy valóban jobban illett hozzá a Peti rongyos öltözéke, mint Juliska szép ruhája.

Máskülönben is nagyon különbözött a két testvér. A leányka nyájas, kedves képű gyermek volt, míg a fiu, daczosan, morgván bámult maga elé. A mint Juliska megállt, Peti gunyosan nézegetett rajta végig és így szólt:

— Persze, mindjárt ki is találhattam volna, hová mégy. Hiszen nagy parádéba öltöztél. Bizonyosan te vagy a legszebb a faluban.

— Ugyan Peti, felelt Juliska szeliden, hiszen én nem tehetek róla, hogy keresztanyám ilyen szép ruhát ajándékozott nekem és azt mondta, mindig ezt vegyem föl, mikor hozzá megyek. És tudod, kívánja, hogy minden vasárnap meglátogassam.

— No hát csak menj, bánom is én. Tudom, örülsz, hogy jobb dolgod van,

mint nekem. Persze, olyan ebédetek lesz, hogy még a grófnak sincs külön, nekem pedig a nagyanyó majd ad egy kis bablevest meg kenyeret. Jól van no, hát csak lakmározzál. Hozhatnál legalább valami kis süteményt vagy effélét, a mit már nem bírsz megenni. Bezzeg nekem nem jut semmi, örülnöm kell, ha éhen nem maradok, te pedig válogatsz ott a sok jóban.

Juliska szinte meg volt zavarodva és majdnem könnyes szemekkel mondá:

— Ejnye Peti, hát nem hoztam mindig neked a legjobb falatokat, a mit keresztanyácskámtól kaptam? Oh, már szinte nincs is kedvem oda menni, mikor látom, mennyire irigykedel reám.

— Akkor hát menj.

— Tudod jól, hogy el kell mennem, keresztanyám kívánja, nagyanyánk pedig megparancsolta, hogy mindent megtegyek, a mit keresztanyácskám kíván.

— No hát akkor menj isten hírével, mit álldogálsz itt mellettem.

Juliska fejét rázogatva ment el, Peti pedig boszusan és daczosan nézett utána, szívében tele haraggal és gyűlölséggel. Jó hogy Juliska bele nem látott egészen testvére szívébe, mert akkor csakugyan egészen elszomorodott volna, egész szép vasárnapja el lett volna rontva. Pedig abban az egyben igaza volt Petinek: vasárnaponként jó dolga volt Juliskának. Otthon nagyon, de nagyon szegényesen éltek, mert árvák voltak, anyjok-apjuk meghalt s nagyanyjoknál éltek, ki azonban igen szegényes, beteges öreg asszony volt és alig tudott a gyermekeknek mindennap kenyeret adni. Hanem a Juliska keresztzülei annál módosabb emberek vol-

tak. Közel a faluhoz szép majorságban laktak, oda kellett Juliskának minden vasárnap kísértálni s ennek előre örült egész héten. Játsszótársat ott nem talált ugyan, mert keresztzüleinek nem volt gyermekek; de kellemes időöltést talált eleget. Volt szép nagy kert, tele gyümölcsfákkal, a baromfiudvaron egész sereg apró csibe, liba, kacsa, galamb. A ház előtt voltak szép virágok is és Juliska szeretett ezek körül is foglalatoskodni. No, aztán csakugyan volt mindig pompás ebéd, de még oszonna is, mikor pedig haza indult, tele rakták minden zsebét jóféle esemegével.

Amint most a majorhoz közeledett, az jutott eszébe Juliskának, hogy hát csakugyan sajnálhatja is Peti, hogy őt nem hívják ide. Egészen elgondolkozott e fölött s jó szivecskéjében szinte sajnálta testvérét, mikor valaki hirtelen fölrezzenté gondolataiból. Keresztapja volt, ki szintén a faluból jött és utolérte.

— No's, Juliskám, hát mért ballagsz olyan lassan, mintha félnél megérkezni mihozzánk? Valami bajod van?

— Oh dehogyan, kedves keresztapám, csak úgy elgondolkoztam kissé.

— Akkor hát siessünk, mert otthon már bizonyosan várnak. Talán nem is tudod, hogy keresztanyád betegen fekszik?

— Jaj istenem!

— No, nem kell azért nagyon megijedned, nincs semmi veszedelem. Egy kis orvosságot kell ugyan szednie, de már mulóban van a baj. Hanem, tudod, ilyenkor szereti ám a beteg, ha van körülötte valaki, mert nagyon unalmas sokáig ágyban feküdni.

— Siessünk hát hozzá!

És Juliska úgy sietett, hogy keresztapja alig birt vele lépést tartani. A mint a szobába értek, a majorosné nyájasan fogadta Juliska köszönését s kissé fölemelkedett az ágyból, hol sápadtan, betegen feküdt.

— Ma nem fogjuk együtt etetni a csibéket, kedves leányom. Lásd, beteg vagyok és az orvos azt mondta, hogy még vagy egy hétig nem kelhetek föl.

— Jaj, volnék csak én orvos, tudom, rendelnék kedves keresztanyácskámnak olyan orvosságot, hogy mindjárt meggyógyulna, szolt Juliska.

— Képzelem, te kis bohó! Bizonyosan jóféle rétest vagy szalonnás gombócot . . .

— Nem bizony, azt már nem, mert az nem betegnek való; azt még akkor sem adnám, ha kérné keresztanyácskám, felelt a kis leány vidáman.

A majorosnak, ki különben is nagyon szerette a kedves leánykát, tetszett az ügyes felelet s mosolyogva mondá:

— Ügyes kis leány vagy. Kár, hogy nem vagy kissé idősebb, hogy körülnézhetnél a gazdaságban, mikor keresztanyád beteg és ki nem mehet.

— Kivált ma bizony nem is tudom, mit főz a Jutka nektek ebédre, szolt a majorosné. Nekem csak egy kis becsináltat szabad ennem, nem tudom, megfőzte-e.

— Azt én is meg tudom főzni, szolt Juliska.

— Képzelem! ingerkedett a majoros tréfásan.

— Igen is, tudom, keresztapácska. Otthon néha már főztem a nagymamának.

Jaj ha megengedné keresztanyácskám, hogy én főzzem meg! Meglássá, jó lesz.

— Igazán meg mered próbálni?

— Meg én.

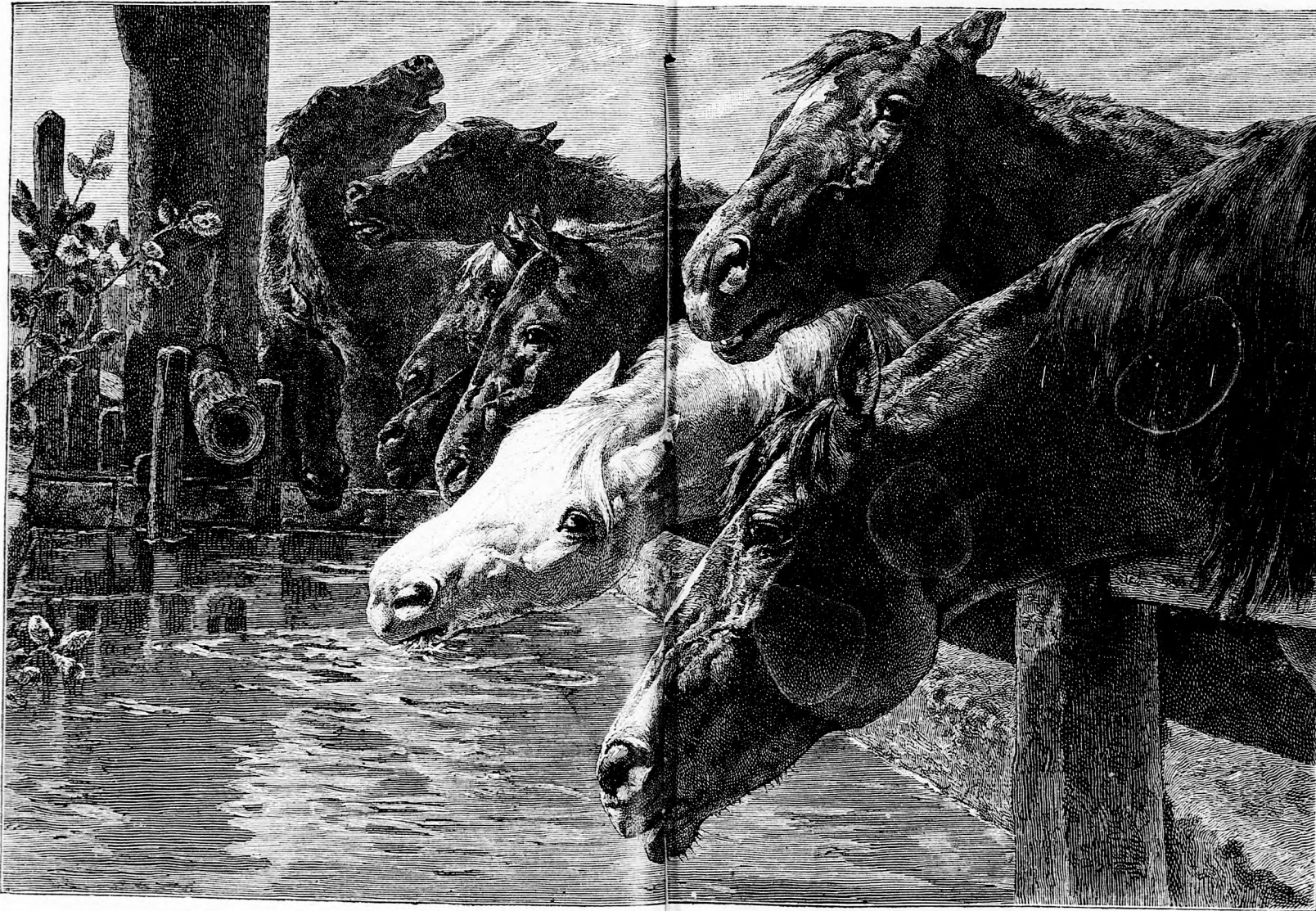
— No's hát menj a konyhába és mondd meg a Jutkának, adjon neked mindent, a mi szükséges. Majd meglátom, mit tudsz.

A kisleány egészen kipirult örömben és büszkén sietett ki Jutkához.

Mialatt Juliska rettentő gonddal és figyelemmel főzögette a betegnek való ételt, odabent a majoros és felesége komoly beszélgetésbe mélyedtek. Mikor a kis leány kiment, mosolyogva néztek utána mindketten s a majoros jókedvűen mondá:

— Nagyon kedves, derék gyermek ez a Juliska. Egész örömem telik benne, mikor itt van nálunk.

— Magam is úgy vagyok vele, szólt a majorosné. Olyan ügyes, vidám, szol-

LÓITATÁS. (Lásd a 128. lapon.)

gálatkész leányka, hogy mindenki kénytelen őt megszeretni. Azért én már gon-

doltam is valamire... de nem tudom, te jónak találnád-e?

— Mi az? Ha jót gondoltál ki, szívesen beleegyezem.

— Hát elmondom mindjárt. Lásd, nekem szükségem volna valakire, a ki segítene házi dolgaimban s mellettem lenne. Most még bírom ugyan a munkát, de egy pár év múlva bizony elöregszem és baj lesz, ha a háztartást egészen a cselédekre kell bízni. Ez a Juliska akkor már nagy leány lesz s a milyen ügyes, kedves, azt hiszem, jó hasznát fogom venni. Én tehát azt szeretném, ha befogadnók házukba. Különben is arra kerül a sor, mert árva, szegény nagyanyja pedig igen öreg, sokáig már alig élhet. És ha Juliska egészen árván marad, mi mint kereszt-

szülei nem engedhetjük, hogy idegenekhez forduljon. Hála istennek, van módunkban, hogy gondoskodjunk a leánykáról később is, ha nagyra nő.

A majoros örvendezve hallotta felesége szavait.

— Magam is sokszor gondoltam erre, de nem tudtam, akarnál-e a leánykával bajlódni.

— Oh, hiszen azzal nem kell bajlódni, sőt még ő lesz segítségemre. Már a testvérét, a fiút persze nem venném magamhoz, mert az durczás, kellemetlen fickó, sok baj volna vele.

— Jól van, tehát Juliskát magunkhoz fogadjuk. Persze, tudtára adjuk, hogy csak addig marad, míg jól viseli magát.

Még sokáig tanácskoztak a dolgról, mignem megnyilt az ajtó s belépett a kis Juliska, kezében teli tányérral. Arcza egészen ki volt pirulva a tüztől, de az örömtől is és már az ajtóból kiáltotta:

— Keresztanyácskám, hozom a becsináltat. Magam főztem ám egészen. Jutka nem segített, csak megmondta, hogy szereti keresztanyám.

— Mindjárt meglátom, mit főztél össze. Gondolom kozmás lesz.

— Oh nem, oh nem, nagyon vigyáztam. Jutka meg is kóstolta és azt mondta, hogy jó.

Letette a tányért az ágy mellett álló asztalkára s ekkor a majoros így szólt:

— Jöszte csak ide, kis leányom, mondok valamit. Szeretsz-e itt lenni nálunk?

— Oh nagyon.

— No' s tehát, ha keresztanyádnak ez a te főzted izleni fog és megeszi egészen,

akkor te végkép itt maradsz nálunk, megkérjük nagyanyádat, adjon ide nekünk. Holnap elmegyek hozzá.

Juliska nagy szemeket meresztett s azt se tudta, sirjon-e vagy nevéssen nagy örömeben. Keresztanyja pedig hozzáfogott az evéshez, mire a kis leány szorongó szívvel kiáltott fel:

— Jaj istenem, jaj istenem, csak jó volna! Kedves drága keresztanyácskám, mondja, hogy jó, egye meg!

A majorosné mosolyogva kóstolta meg az ételt, aztán rettentő komoly arcot mutatott, de újra megmerítette kanálát. Juliska oda állt melléje és leste, aggódva leste, fogy-e a becsinált. Ugy találta, hogy szörnyen lassan fogy . . . talán nem is jó! Keresztanyja azonban csak evett lassacskán tovább; néha pihent, pár pillanatig nem nyult a kanálhoz s ilyenkor Juliska nagyot sohajtott, míg keresztapja hamis mosolylyal nézte. A majorosné megint elővette a kanalat és Juliska egyszerre csak azt vette észre, hogy üres a tányér.

— Jó volt, jó volt! kiáltá Juliska ujjongva. És most . . . és hát . . . igazán magukhoz vesznek? Nem tréfálnak?

Megölelték, megcsókolták s a kis leány meggyőződött, hogy nem tréfa.

Már majdnem esteledett, mikor Juliska hazafelé indult. Eleinte szaladt, de aztán mind lassabban ment, mert valami aggasztó gondolata támadt. Eddig csak örült, hogy a gazdag majorosék magukhoz fogadják. De hát helyes-e, hogy örült? Hiszen el kell hagynia öreg nagyanyját! csak magára gondolt, nagyanyjára nem. Ezen gondolkozott és eltökölte, hogy ha nagyanyjának csak egy kicsikét nem lesz

kedvére a dolog, hát nem megy kereszt-szüleihez.

Ebben persze nagyon csalódott, mert a jó nagyanyának nem volt más óhajtása, mint hogy szegény kis unokáit jól elhelyezze. Saját magára ő nem gondolt. Mikor tehát Juliska aggódva elmondta, mi történt, nagyanyja örvendezve kiáltott fel:

— Az ég meg fogja áldani azokat a jó embereket nemes tettökért! Oh milyen szerencse! Most már legalább az egyik közületek biztos helyen van, nem kell aggódnom, mi lesz belőled, ha én meghalok. Peti meg könnyebben boldogulhat egyedül is, ő már nagyobb és erős fiú.

A jó öreg nagymama sirt örömeiben. De Peti, a mint meghallotta a dolgot, szinte sárga lett az irigységtől és gnyolódva mondá:

— No hiszen most már aztán szóba sem állsz tesvéreddel, tudom. Persze, neked most már mindennap vasárnapod lesz, szégyelni is fogod a szegény atyafiságot. Szép dolog is az, ha valakinek úgy felviszi az isten a dolgát.

Juliska majd sirva fakadt e sértő szavakra.

— Ugyan Peti, szólj aztán, hát mért haragszol azért, hogy nekem olyan szerencsém akadt? Hiszen nem előled kaptam el... aztán neked is jó lesz... én már beszéltem keresztanyámmal arról, hogy te majd minden vasárnap eljössz hozzánk, úgy mint én jártam eddig.

Persze... nekem egy kis alamizsna jut, míg te otthon leszel a szép majorban. Majd ha szépen kérlek, hát adsz nekem valamit, ugy-e?

Szegény Juliska bizony közel volt hozzá, hogy megharagudjék, de mégis sokkal jobb szívé volt, hogysen igazán haragudni tudott volna. Örömet azonban mégis megrontották Peti irigykedő, gnyolódó szavai s csak az vigasztalta, hogy a nagyanya örömet látta.

Másnap eljött a majoros, beszélt a nagymamával és aztán elvitte Juliskát. Peti annyira boszus volt, hogy látni sem akarta és elbujt az udvaron, boszusan dörmögve:

— Hiába, nekem nincs szerencsém... Juliskának meg van...

Pedig e naptól fogva mégis csak jobb dolga volt neki is. Mert Juliska nem feledkezett meg nagyanyjáról és Petiről, sőt mindig volt gondja reájok. A mit maga kapott, annak legalább is a felét félre tette és vagy elküldte, vagy maga elhozta nagyanyjának, mignem egyszer keresztanyja fölfedezte, hogy a kis leány saját magától megvonja a legjobb falatokat. A jó asszony ezt nem tűrhette és azontul maga rakott össze mindenféle jó eleséget, hogy Juliska vigye el nagyanyjának és Petinek. A kis leány mindig nagy örömmel látogatta meg nagyanyját; annyi jó falatot hozott mindig, hogy volt mit eltenni is másnapra. (Lásd a képet a 125. lapon).

Peti bőven kivette a maga részét, sőt mindig neki jutott a legtöbb, meg is ette jóízűen, de azért csak olyan ellenséges hangon beszélt mindig Juliskával. Csufolta, hogy kisasszony lett belőle s igazán is hitte, hogy Juliska egész nap nem csinál egyebet, mint játszik és torkoskodik. Pedig hát az épen nem úgy volt, mert

Juliska ugyancsak hozzálátott a dologhoz, reggeltől estig szorgoskodott s még a nehezebb munkától sem ijedt meg. Alig telt bele egy-két hét, már egész kis gazdaszszony volt s a majorosné azon vette magát észre, hogy a derék leányka majd mindent elvégez helyette. Természetesen csak még inkább megszerette és mind jobban örült, hogy magához fogadta.

Vasárnapra meghívták Petit, de az irigy fiu csak kétszer-háromszor volt ott, aztán elmaradt. Ott is boszantani, csufolgatni kezdte Juliskát, de a majorosné ezt észre vette és keményen ránczba szedte Petit, úgy hogy ez egyik vasárnapon mérgesen futott haza és aztán többé nem is ment oda.

De otthon az öreg nagynya is látta Peti irigykedését és komolyan pirongatta miatta. Egyszer így szólt hozzá:

— Juliska bizonyosan szívből örülne, ha téged ért volna ilyen szerencse. A te keresztapád, a molnár szintén módos ember s ha te olyan nyájas, kedves volnál, mint Juliska, akkor talán a te keresztapádnak is eszébe jutott volna ilyesmi. Hanem persze téged senki sem szeret.

Ez a beszéd nagy szeget ütött a Peti fejébe.

— Igaz a, gondolta magában, engemet magához vehetne a keresztapám, aztán majd molnár lenne belőlem is. Mért is ne lenne? Talán még nem gondolt rá, azt hiszi, nem volna kedvem effélére. Pedig nekem van rá kedvem, tudom én, hogy a molnár gazdag ember, nagyon jó dolgom volna nála. Megkérem... hátha megteszi?

És nem is gondolkozott sokáig, hanem elment a molnárhoz és elmondta neki, hogy szeretné a molnár mesterséget tanulni és keresztapja segíthetné is egy kicsit, ha befogadná a házába; hiszen annyian vannak, hogy bizony meg sem érzik, hogy egygyel többen vagy kevesebben vannak-e.

A molnár nem volt rossz ember, egy kicsit gondolkozott, de aztán így szólt:

— Van abban valami igaz, hogy nekem félig-meddig kötelességem rólad gondoskodni. Gondoltam is már arra, hogy ide veszlek a házamba, de most már nem lehet, mióta Juliska a majorban van. Nagyanyátok már igen öreg és beteges, nem maradhat egészen magában. Egyiteknek ott kell maradni mellette. Mivel pedig Juliskát már elvitték, neked kell otthon maradnod.

No, erre már aztán Peti majd megpukkadt mérgében. Ime, hát őt is érhetne volna a szerencse, még most is lehetne jó dolga, ha Juliska el nem ment volna a háztól. Juliska az oka, hogy nem boldogulhat.

Ettől fogva még keserűbb irigység lepte meg s a mint legelőször találkozott Juliskával, még inkább sértegette.

— Oh Peti, szólt a kis leány szomoruan, hát még mindig irigykedel reám? Hát boldogabb volnál, ha nekem nem volna jó dolgom.

— Igen is, boldogabb volnék és épen csak miattad nem lehet jó dolgom.

Aztán mérgesen elbeszélte, mit mondott a molnár.

— No ugye, most már elhiszed, hogy miattad kell szenvednem. Persze, te

azzal nem törődöl, te ott a majorban élsz, mint valami grófkisasszony, szegény beteg nagyanyánk nem jut eszedbe, nekem kell mellette lennem.

Juliska sápadtan, mélyen elgondolkozva tért vissza a majorba. Másnap is

nagyon csöndes volt és sokszor elgondolkozott, úgy hogy a majorosné szinte megjajegedt, hogy talán beteg. De Juliska megnyugtatta, hogy nincs semmi baja. Délután azonban a malomba ment és megkérdezte a molnártól, igaz-e, a mit Peti beszélt.

... VOLT MIT ELTENNİ IS. (Lásd a 123. lapon.)

— Igaz hát, kedves leányom, felelt a molnár.

— Akkor hát kérem, fogadja magához Petit. Mert én holnaptól fogva már nem leszek a majorban, hanem otthon a nagyanyámnál.

— Micsoda? Talán bizony valami gonosz csinyt követtél el és hazaküldtek? Ejnye, ezt nem hittem volna!

Juliska hol elsápadt, hol elpirult, de aztán szilárd hangon mondá:

— Nem követtem el semmi csinyt, nem is küldtek haza, sőt azt hiszem, keresztanyácskám sajnálni is fog... de haza kell mennem. Az okát nem mondhatom meg senkinek.

— Jól van, kedves leányom, az nem is tartozik reám. De ha csakugyan úgy van, hát mondd meg Petinek, hogy én beváltom szavamát, jöhet házamba.

És úgy történt, a mint Juliska mondta. Másnap már nem volt a majorban, hanem ismét otthona nagyanyja szegényes házikójában. Keresztanyja alig birt magához térni álmélkodásából, mikor Juliska reggel kijelentette, hogy nem marad tovább: nagyanyja is bámult, aztán faggatták, mi a baja, mért nincs maradása? De Juliska csak azt mondta, hogy ő vissza akar menni nagyanyjához és ha erővel akarnák a majorban tartani, hát megszökik.

Erővel persze nem tartották vissza, de keresztanyja, ki nagyon szerette és kinek már nagy segítségére is volt, meg nem foghatta, mi lelte a leánykát. Olyan őszintének, okosnak ismerték eddig s most egyszerre zárkozott és makranczos lett.

A nagyanyját csak az vigasztalta kissé, hogy épen ekkor, mindjárt másnap jött a molnár és elvitte Petit. Így hát az egyik mégis csak megint jó helyre jutott. Juliska is őszintén örült és oly melegen köszönte meg a molnár jóságát, mintha vele magával tett volna valami jót. Peti pedig egyszerre olyan hetyke és büszke lett, mintha legalább is egy kis királyságot kapott volna; most már nem irigykedett Juliskára, hanem csak úgy félvállról beszélt vele. Az pedig eszébe sem jutott, hogy egy kicsit kutassa, mikép is történt, hogy a molnár mégis elviszi és hogy épen ekkor Juliska megint hazakerült. Kárörvendve szólt magában:

— Végre mégis megfordult a dolog. Nekem van szerencsém, neki nincs.

De nem sokáig tartott öröme. A molnárnál, az igaz, jó dolga volt ebédnél, vacsoránál, de a molnár igen szigorú és szorgalmas ember volt, maga is keményen dolgozott, másoktól is megkívánta. És Peti azt vette észre, hogy ennek fele sem tréfa. Kora reggeltől késő estig ugyancsak izzadt a munkában s nem talált módot, hogy kibujjék, mert a molnár mindig figyelt reá s ha kellett, szigorúan elbánt vele.

Alig telt bele egy pár hét, már Peti mogorván, boszusan járt haza látogatóba s úgy találta, hogy Juliskának, ki otthon a szegény nagymamával éldegél, sokkal jobb dolga van.

— Persze, könnyű így eltölteni a napot, reggeltől estig heverészni, lopni az időt, míg én keservesen dolgozom. Vasárnap sincs annyi pihenésem, mint neked hétköznap.

És valahányszor haza látogatott, mindig újra kezdte és most már azt irigyelte, hogy Juliska otthon van. Egyszer végre elfogyott a kis leány türelme és keservesen felelé:

— Ez már mégis csunya dolog tőled, Peti! Hát mit tegyek már, hogy ne irigykedjél reám? Kiváncztál a molnárhoz és hogy elmehess, én elhagytam keresztzüleim házáat, visszajöttem ide, elszenvedem azt is, hogy keresztanyám, ki oly jó volt hozzám, háládatlan, oktalan és makranczos leánynak gondol, nagyanyánk meg sokszor dorgál, hogy nem tudtam megbecsülni szerencsémét. Most ugy van minden, a mint te kívántad, mégis bánts engemet!

Sirva fakadt, Peti azonban csak gnyososan vonogatta vállát. Nem vették észre, hogy ott áll valaki egészen közel és hallja beszédöket, ez a valaki pedig a majorosné volt, a ki épen azért jött, hogy Juliska nagyanyjától megkérdezze, vajjon tudja-e már a kis leány füresa változásának az okát? A mint most Juliska szavait meghallotta, gyanítani kezdett valamit s odalépve, kérdé:

— Mi volt ez, gyerekek? Hadd halljam csak, de eleitől fogva az egészet.

Peti elvörösödött, Juliska sem akart szölni, de most már hiába titkolözött. Csakhamar kiderült, hogy a jó leányka feláldozta saját jólétét, szerencsáját s azért hagyta el keresztanyja házáat, hogy a Peti kívánsága teljesüljön, neki legyen jobb dolga, ne legyen oka irigykedni.

A keresztanya is, a nagyanya is könyezve ölelték meg Juliskát.

— Kedves jó gyermek! szölt a majorosné és öszzeöskölte. Most már nem

eresztelek magantól, akármibe kerülne is. Ha máskép nem lehet, hát holnap jó öreg nagyanyáddal együtt költözöl a majorra s ezentul ott lesztek mindig, te pedig az én kedves jó leányom leszte. Kipötöloom neked, a mit rosz testvéred miatt szenvedtél.

Peti szényenkezve, megalázva osont ki és aztán sokáig nem mert szeme elé sem kerülni Juliskának, nagyanyjának és a majorosnének. Mikor viseletét fölfedezték, maga is gondolkozni kezdett fölötte s volt elég esze, hogy belássa, mily csuf dolgokat követett el jó testvérel. A szigoru molnár pedig, ki csakhamar megtudott mindent, még keményebben elővette Petit és egyuttal komoly oktatásokat is adott neki. Ugy szégyelte most már Peti a dolgot, hogy alig mert az embereknek szemökbe nézni, azt hitte, mindenki utálja, megveti. Pedig mások nem is tudtak az egészről. Utoljára azzal vigasztalta magát:

— Hiszen mégis jóra fordult, Juliskának most még jobb dolga van, mint azelőtt.

És igaza is volt, mert a gazdag majorosék ugy megszerették a kedves, vidám, jó leánykát, hogy egészen a maguk gyermekének fogadták, Juliska aztán apjának, anyjának szölitotta keresztzüleit, olyan jó dolga lett, hogy akárki is megirigyelhette volna. Talán irigyelték is sokan, de Peti többé nem tette. Öt a molnár nem fogadta fiának, csak jóra való munkás embert nevelt belöle; de Peti belátta, hogy ezt is jó testvérenek köszönheti s azután öszintén örvendett Juliska szerencsájén és mint jó testvérek szerették egymást.

LÓITATÁS.

(Képpela 120. s. 121. lapokon.)

HAJ be hűvös jó e víz,
Ez ám aztán csak az íz!
Szürsölük szegény lovak
Jóizüm a kortyokat.

Nincsen hűvös lomb, se ház
Ott, hol a ménes tanyáz,
Ragyog naphosszat a rét,
Ott türik a nap hevét.

Nap szárítá szőrüket,
Égeté a bőrüket,
Bágyadtan lóg már fejük,
Alig liheg tüdejök.

A csikós este felé
Öket vízhez terelé. —
Egész hosszú nap alatt
Ez a legszebb pillanat.

A »KIS LAP« XXV. köt. 6-ik szá-
mában közölt feladvány megfejtése:

Arad, rigó, agár, dóra.

Helyesen fejtették meg: Graus Aladár és R., Ferenczi Gizella és Sándor, Szemenyei Ilonka, Andor és Kornél, Szaecsvay Jolánka és Szaecsvay Jenke, Szabó Mariska, Beck Lajos, Haller Gizli, Weinberger Etelka, Sólyom Fekete Margit és Mariette, Holtscher Pál, Stettner Gusztáv és Ödön, Országh Ilon, Paula, Aladár, Szontagh Vilma, Resoószky Emil, Haasz Jenő, Szabó Lajos és Jenő, Szász Kálmán, Reisner Rosa, Ullmann Béla, Hebentanz Margit és Elemér, Pollák Lajos és Hajnalka, Endrényi Anna, Rákosi Ilonka és Margitka, Thein Regina, Irén és Miksa, Eppinger Laura és Klára, Maurer Vilma, Stephani Ervin, Dirnbach Emilia és Malvina, Somssich Ella, Biermann Szidi és Gyula, Steiner Etelka és Paula, Pollák Terka, Deutsch Ignác, Csigó Aranka, Bisánszky Irén, Fromm testvérek, Pauer Károly és Miksa, Szegeci Gina, Léderer Margit, Mann Miksa, Szűsz Ilon, Frank Béla, Koller Ilon, Tomka Sarolta, Reguly Berta, Perényi Margit, Egger Géza, Sonnenfeld Aliz, Svastics Szilárda, Szily Margit, Vasvári Kovács Mariska és Sándorka, Ofner Szeréna, Tarnay Aranka, Blumgrund Naftali, König Hermína, Deutsch Béla, Dóri Frigyes és Feri, Székely Róza, Diósy Gyula, Varga Géza, Rihmer Hugó, Záborszky Etel, Záborszky Anna, Antal, Ella és

László, Oláh János, Erlich Emmi és Mór, Ofner Irma és Szidi, Krausz Zsigmond és József, Rogrün Ede és Giza, Detsinyi Kata és Henrik, Markovits Terka, Morgenstern Dezső és Mór, Kováts Margit és Etel, Deutsch Zsiga, Uhlig Örszi, Löwe Zsófia, Pfeffer Ödön, Schmidl Miklós, Molecz Béla, Pintér Rézike, Spielmann E., Hubert testvérek, Strausz Margit, Clement Béla, Mandl Marianna, Freund Szidónia, Róza és Sándor, Záborszky István, Kohn Emilia és Melanie, Szombathy Margitka, Jankovics Marcel, Koós Teri, Stern Sarolta, Jordán Dezső, Steiger Aladár, Benedek Ilona, Kálosi Rózsika, Friedmann Emil.

*

A »Kis Lap« XXV. köt. 4-dik számában közölt képrejtvény megfejtését utólag még beküldték: Biermann Szidi, Haller Gizella, Ihász Sarolta és Irma.

G Y Á S Z.

Szomoru hirt hozok nektek, kis olvasóim. Egy jó, kedves leányka, a »Kis Lap«-nak egy hű kis olvasója, Farkas Mariska nincs többé. Im itt olvashatjátok a gyászjelentést, melyet azok adtak ki a szomoru esetről, a kikhez a kis Mariska legközelebb állt s a kik őt legjobban ismervén, legjobban szerették: »Farkas János és neje Ferenczy Mária maguk és gyermekeik Zoltán, László és az összes rokonok nevében, szomorodott szívvel jelentik felejtethetlen egyetlen leányuk, illetve testvérük

MARISKÁNAK,

1883. évi augusztus hó 12-én reggeli 8 órakor, hosszas szenvedés után, élete 14-dik évében, Görbersdorfban történt kimúltát.

A kedves gyermek földi maradványai f. hó 16-án d. u. 6 órakor, fognak a kerepesi ut melletti temető halottas házában, a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és ugyanott örök nyugalomra tétetni.

Budapest, 1883. évi augusztus hóban.

Áldás emlékére!«

F. b.